

Ο Μαγικός Κόσμος του παιδικού βιβλίου: Βιβλία για νέους (Θα σε σώσω ό,τι κι αν γίνει)

Πέμπτη, 16 Ιανουαρίου 2014 19:38

Η ταυτότητα του βιβλίου

Τίτλος: Θα σε Σώσω ό,τι κι αν Γίνει

Συγγραφέας: Αλεξάνδρα Μητσιάλη

Εκδόσεις: Παπαδόπουλος

Κατηγορία: Νεανική Λογοτεχνία

Σελίδες: 191

ISBN: 978-960-484-305-3

Βιβλιοπαρουσίαση

Εκινώντας να διαβάσω ένα εφηβικό λογοτεχνικό βιβλίο για τη στήλη του Μαγικού Κόσμου, αρχίζω να γράφω στο μυαλό μου και τη βιβλιοκριτική. Με το βιβλίο της

Μητσιάλη δεν δυσκολεύτηκε καθόλου κι αυτό, γιατί το «**Θα σε Σώσω ό,τι κι αν Γίνεις**» από τις εκδόσεις **Παπαδόπουλος**, αιχμαλωτίζει τον αναγνώστη απ' την πρώτη σελίδα. Ο πρωταγωνιστής της ιστορίας της, ο Ντιμίτρι παίρνει μαζί του συνεπιβάτη στο ταξίδι της «σωτηρίας» της αδελφής ψυχής, που ακούει στο όνομα Σόνια, τον αναγνώστη. Τον κρατά δέσμιο ως την τελευταία σελίδα, όπου τελειώνει η αφήγηση της ιστορίας για να γευτούν μαζί το όνειρο, το όνειρο και τον εφιάλη. Το όνειρο που πυροδοτεί το ταξίδι του νέου από τη γείτονα Βουλγαρία στην Ελλάδα και τον εφιάλη που δεν είναι άλλος από το ρίσκο της ασφάλειας της ίδιας του της ζωής.

Διαβάζουμε στο οπισθόφυλλο την περίληψη του βιβλίου. «Μια σκοτεινή νύχτα του Μάρτη ο Ντιμίτρι ανεβαίνει κρυφά στο τρένο με τα ξύλινα βαγόνια έχοντας ένα σκοπό: να σώσει την αγαπημένη του που κινδυνεύει. Θα περάσει τα σύνορα και θα βρεθεί μόνος και εκτεθειμένος σε μια άλλη χώρα για να εφαρμόσει ένα σχέδιο που έχει προετοιμάσει καλά. Θα βρει αναπάντεχο σύντροφο στην προσπάθειά του έναν συνομήλικό του από την άλλη πλευρά των συνόρων, που θαρραλέα θα σταθεί δίπλα του. Όμως οι αντίπαλοι, που εμπορεύονται παιδιά και εφήβους για κάθε χρήση, κρατούν όπλα και δεν έχουν ενδοιασμούς. Η Σόνια και η φίλη της Γκάλια απειλούνται κάθε στιγμή. Φτάνει η λαχτάρα του ήρωά μας και το πείσμα του για να νικήσει μια μαφία που δε διστάζει μπροστά σε τίποτα; Πόσο βαθιά πρέπει να είναι μια αγάπη για να κατορθώσει να υψωθεί πάνω από τα εμπόδια; Πόσο δύσκολο είναι να βρει ο Ντιμίτρι τη δύναμη να ορθώσει το ανάστημά του για διορθώσει όχι μία αλλά πολλές αδικίες και να υπερασπίσει το όνειρό του για μια αλλιώςτική ζωή με τη Σόνια;»

Τρία ερωτήματα θέτει η συγγραφέας πρώτιστα στον αναγνώστη και κατά δεύτερον στον ίδιο τον ήρωά της, τον Ντιμίτρι. Τα καταφέρνει, στο τέλος, να πείσει για την επιχείρηση, για το ταξίδι, για το όνειρο του πρωταγωνιστή της, για το δίδυμο της υπομονής και επιμονής, για την αγάπη. Στο όνομα της τελευταίας έχουν γραφτεί μεγάλα μυθιστορήματα, βιβλία που έχουν αφήσει εποχή στη λογοτεχνία. Η Μητσιάλη μιλά για αυτήν την άγουρη αγάπη δύο νέων ανθρώπων φωτίζοντας την πλευρά του άντρα και υπονοώντας τα αμοιβαία αισθήματα της γυναίκας. Άγουρη, λόγω του νεαρού της ηλικίας των δύο εφήβων, αυτός στα 15 κι εκείνη στα δεκατέσσερα. Μια αγάπη ικανή, όμως, να εγκαταλείψει ο Ντιμίτρι το σπίτι που μεγάλωνε σε μια άγονη περιοχή της Βουλγαρίας, τη σκληρή, σαν την πέτρα εκείνου του τόπου, Μπάμπα του, που είχε αντικαταστήσει τον πατέρα και την εξαφανισμένη εύθραυστη μάνα του. Να ξεκολλήσει επιτέλους από τη λάσπη, να αποτινάξει το φόβο, το φόβο που είχε εγκατασταθεί στο στομάχι του με όλες του τις βελόνες, να περάσει τα σύνορα, να επιβιώσει σε ένα ξύλινο βαγόνι μαζί με σφαγμένα ζώα, να φτάσει στη χώρα την ελληνική και να γευτεί στη σάρκα του το μαχαίρι της σκληρότητας. Ο αναγνώστης εισπράττει σε μεγάλες δόσεις τη λαχτάρα και το πείσμα του. Και η αγάπη, η ανομολόγητη αγάπη του για τη νεαρή Σόνια ρίχνει ρίζες μέσα του βαθιές. Ρίζες που θα στηρίξουν το δέντρο που λέγεται Ντιμίτρι στους ανέμους που σκορπίζει η οργανωμένη μαφία, η ανομία, η εμπορευματοποίηση κι εκμετάλλευση των νέων κοριτσιών. Φυσάνε δυνατοί βοριάδες στον σκληρό κόσμο της επιβίωσης των ανυπεράσπιστων νέων. Των νέων που δεν έχουν γονιούς, πατρίδα, κάτι να τους κρατήσει σε εκείνο τον τόπο εξόν από την αγάπη. Κι ο κορμός του νεαρού Ντιμίτρι θα δέσει χάρις στην αγάπη που νιώθει για τη Σόνια, τη Σόνιουσκα, το μοναδικό του αστέρι. Κι ας έχει ένα μικρό φυσικό ελάττωμα, αυτός δεν θα την πει ποτέ του κουτσή, όπως την αποκαλεί ξεδιάντροπα η Μπάμπα του.

Αριστοτεχνικά πλασμένος ο μυθιστορηματικός Ντιμίτρι. Ευαίσθητος και συνάμα δυναμικός. Αποφασιστικός και θαρραλέος σε έναν κόσμο αφιλόξενο. Η ζωή στο Σαντάνσκι τον ωριμάζει. Οι άθλιες συνθήκες διαβίωσης τον κάνουν να συνειδητοποιεί μέρα τη μέρα που περνά ότι η ζωή θέλει αγώνα, θέλει πείσμα, θέλει πλάτη. Και πρέπει να πατήσει γερά τα πόδια του και να σηκωθεί απ' τη λάσπη, που σα βούρκος τον τραβά μέσα της απενεργοποιημένο. *«Μα η λάσπη, σκεφτόταν, είναι σαν την κακιά αρρώστια που έρχεται για να μείνει, σαν το σημάδι που σε στιγματίζει στο μέτωπο από μωρό, σαν το χειμωνιάτικο ουρανό που καρφώνεται με άσχημο μάτι πάνω από το κεφάλι σου και ξέρεις ότι δεν μπορείς να ξεφύγεις από το θυμό του. Κι ο πατέρας του δεν είναι αρκετά δυνατός να διώξει τη λάσπη»*. Ο Ντιμίτρι, όμως, φαίνεται ότι είναι πολύ δυνατός και το αποδεικνύει παίρνοντας την απόφαση να κλείσει πίσω του την πόρτα, σφίγγοντας τη λάμα του μαχαιριού κρυφά στην τσέπη του για να πάρει κουράγιο. Να ξεχάσει έτσι τις μαύρες ημέρες, τότε που η Μπάμπα του τον γέμιζε με φόβο ακόμα περισσότερο εξαιτίας της βίαιης κι απάνθρωπης συμπεριφοράς της. Μια γιαγιά που δεν τον στήριξε στα δύσκολα. Μια γιαγιά που είχε γίνει η «κακιά σκιά» ενός παρατημένου παιδιού. Τότε που δούλευε στο εστιατόριο Μέγας Αλέξανδρος και ήταν μόνο δεκαέξι χρονών κι έπρεπε να μη βλέπει την κίνηση των γυναικών με τους άντρες από την Ελλάδα που έρχονταν με πούλμαν να γευτούν κι άλλα πράγματα από τις γκαρσόνες. Παρόλο το νεαρό της ηλικίας του ο Ντιμίτρι ανέλαβε τις ευθύνες του απέναντι στον εαυτό του και στο κορίτσι που αγαπά. Η αγάπη για τη φιλάσθενη μητέρα του, που είναι απύσχα σε όλο το βιβλίο, αλλά παρούσα σε κάθε λεπτό της ζωής του είναι πολύ δυνατή.

Ο Ντιμίτρι προσκαλεί τον αναγνώστη να μοιραστεί μαζί του το ταξίδι για την επιχείρηση «Σωτηρία της Σόνιας». Κι εκείνος παρακολουθεί με κομμένη την ανάσα την Οδύσσεια του Ντιμίτρι. Ένα ταξίδι με επικίνδυνους σταθμούς. Ο εχθρός γίνεται φίλος. Το χέρι που παραλίγο να σκορπίσει τον πόνο αφαιρώντας μια ζωή, σκορπίζει τη φιλία, τη θαλπωρή, την ασφάλεια μα πρωτίστως την ανθρωπιά που τόσο πολύ την έχει ανάγκη ο νεαρός.

Δυνατές περιγραφές με έμφαση στις λεπτομέρειες και πολλά φλας μπακ του πρωταγωνιστή στη ζωή που τίποτα δεν του χαρίστηκε. Κι αυτά τα φλας μπακ, αυτή η εμμονή στα όσα του έχουν συμβεί είναι καλόδεκτη στον αναγνώστη, καθώς στροβιλίζεται μαζί του σε εκείνα που τον ώθησαν να σώσει τη Σόνια που κινδυνεύει. Μέσα στα 42 μικρής έκτασης κεφάλαια η Μητσιάλη κατορθώνει και διατηρεί τον παλμό του ήρωά της ζωντανό. Η γλώσσα ρέει αβίαστη και τα σκαμπανεβάσματα του ήρωα, δίνες που εντείνουν το ενδιαφέρον της ανάγνωσης.

Η τριτοπρόσωπη αφήγηση διακόπτεται ευχάριστα από τις επιστολές, εννέα τον αριθμό, που γράφει στη μητέρα του Τάνια. Μέσα σε αυτές ο αναγνώστης διακρίνει μια ευαίσθητη λαβωμένη παιδική ψυχή αλλά και την ωρίμασή του ήρωα κατά την εφηβεία του.

Οι μυθιστορηματικοί κομπρασίκος των αλλοτινών εποχών με πολλές αναγωγές φτάνουν στο σήμερα. Και μπορεί, σήμερα να μην παραμορφώνουν τα πρόσωπα κλεμμένων παιδιών για να τα πουλήσουν στο τσίρκο, αλλά στοιχειώνουν τη σκέψη του πρωταγωνιστή. Η συγγραφική πένα πλέκει όμορφα τη μυθοπλασία με το ρεαλισμό. Οι σύγχρονοι κομπρασίκος έχουν μαύρα πολυτελή αυτοκίνητα, σταματούν απροκάλυπτα έξω από τα φτωχόσπιτα, παίρνουν τα νεαρά κορίτσια και τα εμπορεύονται σε ξένες χώρες.

Η εφηβική λογοτεχνία θίγει τα μεγάλα προβλήματα που ταλανίζουν τις σύγχρονες κοινωνίες. Παραβατικότητα ανηλίκων, συμμορίες, παράνομη μετανάστευση, φτώχεια, εκμετάλλευση παιδιών, σωματεμπορία ανήλικων γυναικών από βαλκανικές και άλλες χώρες. Στη χώρα μας, εξάλλου, σύμφωνα με ρεπορτάζ της Ελληνικής υπηρεσίας της [«Φωνής της Αμερικής»](#) σε πρόσφατη Έκθεση του Στέιτ Ντιπάρτμεντ, επισημαίνεται ότι η κατάσταση στην Ελλάδα όσον αφορά την καταπολέμηση της σωματεμπορίας, το εμπόριο ανθρώπων και την καταπολέμηση της σύγχρονης δουλείας παραμένει αμετάβλητη.

Θα ήθελα να κλείσω τη βιβλιοκριτική μου με τις φράσεις του Βίκτορα Ουγκώ που διαλέγει η συγγραφέας για να μας καλωσορίσει στην ιστορία της: *«Το δίκαιο είναι ακαταπόντιστο. Κύματα γεγονότων ορθώνονται να το σκεπάσουν μα αυτό αναδύεται».*

Το βιβλίο τελειώνει με τον Ντιμίτρι νικητή σε αυτόν τον άνισο αγώνα με την ίδια τη ζωή. Η συγγραφέας εκφράζει τις ευχαριστίες της σε όλους όσους τη βοήθησαν να ολοκληρώσει το έργο της. Κλείνει τον κύκλο, ευχαριστώντας έμμεσα και τον Β. Ουγκώ.

Το βιβλίο προλογίζει η Άλκη Ζέη και εισάγει τον αναγνώστη ομαλά στο τι θα διαβάσει. Η έκδοση είναι προσεγμένη. Εντύπωση προκαλεί το στήσιμο του εξωφύλλου και τα χρώματά του. Ένα όμορφο, καλοβαλμένο βιβλίο, που ο έφηβος αναγνώστης θα απολαύσει στα σίγουρα.

Βιογραφία

Η Αλεξάνδρα Μητσιάλη γεννήθηκε στην Κέρκυρα το 1967. Σπούδασε στη Φιλοσοφική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κι από τότε ζει και εργάζεται στην ίδια πόλη. Γράφει βιβλία για μεγάλους και παιδιά. Το πρώτο της βιβλίο ήταν η νουβέλα "Θα σε μάθω να πετάς" εκδ. Ομβρος 1998. Ήταν υποψήφια για το Κρατικό Βραβείο Παιδικής Λογοτεχνίας το 2009 και το 2012 και για το βραβείο του λογοτεχνικού περιοδικού "Διαβάζω" το 2008 και το 2010.

<http://www.kosvoice.gr/%CE%BF-%CE%BC%CE%B1%CE%B3%CE%B9%CE%BA%CF%8C%CF%82-%CE%BA%CF%8C%CF%83%CE%BC%CE%BF%CF%82-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CF%80%CE%B1%CE%B9%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CF%8D-%CE%B2%CE%B9%CE%B2%CE%BB%CE%AF%CE%BF%CF%85-%CE%B2%CE%B9%CE%B2%CE%BB%CE%AF%CE%B1-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CE%BD%CE%AD%CE%BF%CF%85%CF%82/item/16649>